

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

Кафедра фізичної культури та спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Т.в.о. проректора з
науково-педагогічної та
навчальної роботи
Олег МАКСИМЕНКО
«15» вересня 2020 року

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ
ПРАКТИКИ**

для здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»

1 курс

**Полтава
2020 рік**

Програма навчально-організаційної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. – 26 с.

Розробник:

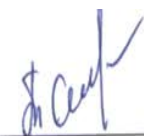
Остапов А.В., старший викладач кафедри фізичної культури та спорту.

Рецензенти:

Жамардій В.О., доцент кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент;

Ціпов'яз А.Т., доцент кафедри фізичної культури та спорту, кандидат педагогічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньої програми «Фізична культура і спорт» Синиця Т.О., к. фізвих.н.

Керівник групи забезпечення спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»

 Рибалко Л.М., д.пед.н., ст.н.сп.

р.

Розглянуто та затверджено

на засіданні кафедри фізичної культури та спорту

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

В.о. завідувача кафедри фізичної культури та спорту (Л.М. Рибалко)
«03» серпня 2020 року

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної ради факультету (Л.М. Рибалко)
«28» серпня 2020 року

© Остапов А.В., 2020 рік

© Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020 рік

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Мета та завдання практики.....	4
Програма практики.....	5
Бази практики.....	6
Перелік практичних навичок, якими повинен володіти здобувач вищої освіти-практикант.....	7
Зміст розділів та документи практики.....	8
Структура звіту практики.....	9
Календарний графік проходження практики.....	11
Захист звіту практики.....	11
Критерії оцінювання результатів практики.....	12
Додатки (зразки оформлення звітної документації).....	13
Рекомендована література	20

ВСТУП

У відповідності з потребами суспільства, фахівець фізичної культури та спорту повинен мати високий рівень професійної і практичної підготовленості, організовувати та забезпечувати освітній і тренувальний процеси, створювати умови для засвоєння студентами/вихованцями-спортсменами змісту навчальних та фізкультурно-оздоровчих програм і методик з фізичного виховання на рівні вимог Державних стандартів в галузі освіти України. Для цього він повинен досконало володіти не лише теорією фізичної культури та спорту, а й практикою організації та проведення занять і тренувань, що передбачають педагогічний супровід і суб'єкт-суб'єктні відносини між викладачем/тренером і студентами/вихованцями, проявляти ерудицію, постійно працювати над підвищенням власної педагогічної і тренерської майстерності, загальної культури особистості. Формування цих якостей здійснюється у логічному взаємозв'язку теорії та практики – теоретичної підготовки з навчальних дисциплін професійної підготовки та формування практичних навичок використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Професійна діяльність фахівців фізичної культури та спорту висуває високі вимоги до їх компетентностей, педагогічної і професійної майстерності. Практична готовність до здійснення випускником ЗВО свого професійного призначення є інтегруючим показником якісної системи підготовки майбутніх фахівців у вищій школі. У зв'язку з цим існуючу систему організації та зміст навчання слід спрямовувати на формування у студентів компетентностей і результатів навчання з практичного вирішення професійних завдань.

Навчально-організаційна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що навчаються за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» за денною формою, відповідає навчального плану та проводиться на 1 курсі у 2 семестрі тривалістю 2 тижні. Практика є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців фізичної культури та спорту і проводиться на базі університету та його структурного підрозділу на власній спортивній базі спортивно-оздоровчого табору «Ворскла» у с. Вакуленці, де передбачено процес взаємодії студента-практиканта з суб'єктами освітнього та тренувального процесу.

Програма практики є навчально-методичним положенням, що визначає порядок проведення та зміст практики за освітньою програмою «Фізична культура і спорт». Вона складена на підставі освітньої програми «Фізична культура і спорт» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою навчально-організаційної практики є формування готовності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» до цілісного виконання комплексу практичних і функціональних обов'язків викладача фізичного виховання та спортивного тренера, серед яких: організація освітнього процесу з фізичного виховання/фізичної культури, що включає проведення методичної, та виховної роботи; організація тренувального процесу з видів спорту; практичне застосування фундаментальних і прикладних знань з фахових дисциплін, набутих під час навчання, розвиток уміння самостійно розв'язувати завдання; стимулювання потреби постійно підвищувати свою професійну компетентність, подальше програмування стратегії саморозвитку і самовдосконалення у вищій школі.

Під час проходження практики студенти знайомляться зі спортивною базою університету та його структурного підрозділу на власній спортивній базі спортивно-оздоровчого табору «Ворскла» у с. Вакуленці,, долучаються до проведення занять з фізичного виховання, спортивно-тренувального процесу, застосовують методики фізичного виховання та методи і форми спортивного тренування, отримують відгуки керівника практики щодо виконання завдань, вносять доповнення, оформляють звіт з проходження практики.

Завдання навчально-організаційної практики:

1. Розвиток у студентів-практикантів загальних і професійних компетенцій.
2. Закріплення і вдосконалення професійних знань, умінь і навичок з організації та проведення фізичного виховання в умовах закладу вищої освіти, спортивної і фізкультурно-оздоровчої діяльності.
3. Вивчення структури та спортивної бази університету та його структурного підрозділу на власній спортивній базі спортивно-оздоровчого табору «Ворскла» у с. Вакуленці,.
4. Ознайомлення з методами і формами організації фізичного виховання та спортивного тренування, зі змістом та умовами праці викладачів фізичного виховання та фізичної культури закладу вищої освіти.
5. Поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих при вивченні спеціальних дисциплін циклу професійної підготовки; формування вмінь і навичок практичної професійної майстерності.
6. Оволодіння програмами та методиками фізичного виховання в закладах вищої освіти, фізкультурно-оздоровчими та фітнес-технологіями, змістом і видами здоров'язбережувальних технологій у фізичній культурі тощо.

7. Формування вмінь і навичок організації процесу фізичного виховання та спортивного тренування.

8. Формування комунікативної компетентності роботи в команді, спілкування з студентами, викладачами, колегами.

9. Виховання розуміння сутності та соціальної значущості професії фахівця фізичної культури та спорту.

10. Формування і удосконалення комунікативних вмінь.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчально-організаційна практика включає перевірку та закріплення знань і практичних навичок з фахових дисциплін та їх поглиблення, удосконалення під час роботи в університеті та його структурному підрозділі на власній спортивній базі спортивно-оздоровчого табору «Ворскла» у с. Вакуленці,.

Під час проходження практики студенти виконують завдання, використовуючи знання, отримані під час теоретичного навчання, працюють із фаховою літературою.

Вимоги до знань і умінь практикантів - здобувачів вищої освіти

По завершенню навчально-організаційної практики студент повинен знати:

- форми, методи та методики фізичного виховання;
- види фізкультурно-оздоровчих та здоров'язбережувальних технологій, їх особливості та методики застосування;
- методи визначення рухової активності та оцінки жирової маси тіла людини;
- показники фізичного стану людини під час фізкультурно-оздоровчих занять;
- принципи реалізації оздоровчо-рекреаційних технологій в системі фізичного виховання людини;
- особливості розвитку рухової активності в різні вікові періоди життя людини;
- норми рухової активності дітей, підлітків та дорослих;
- правила та особливості проведення фізкультурних занять аеробної спрямованості, занять із фітнесу та оздоровчої гімнастики, рухливих ігор з урахуванням психологічних і фізіологічних чинників, стану здоров'я осіб різних вікових категорій;
- методики фізичного виховання; техніку й тактику спортивного тренування;
- форми та методи тренувального процесу з різних видів спорту;

- характеристики лікувальних, фізкультурно-оздоровчих тренажерів та їх вплив на організм здорової чи хворої людини;
- методи та засоби ЛФК при певній патології, показання та протипоказання до їх застосування;
- критерії оцінювання ефективності застосування методів фізичного виховання у різні вікові періоди людини;
- локації спортивних баз;
- основні методи наукових досліджень, що використовуються у фізичній культурі і спорті.

По завершенню навчально-організаційної практики студент повинен вміти:

- застосовувати методи та правильно підбирати форми організації фізичного виховання в закладах вищої освіти;
- застосовувати методи та правильно підбирати форми організації тренувального процесу з видів спорту;
- складати програми фітнес-тренувань для різного віку населення;
- практично впроваджувати здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі фізичного виховання в умовах закладів вищої освіти, коригувати програми їх застосування;
- контролювати ефективність впровадження програм фізкультурно-оздоровчих технологій;
- вести відповідну планову, облікову та звітну документацію;
- організовувати освітню, фізкультурно-оздоровчу та спортивно-тренувальну роботу;
- організовувати, планувати та визначати основні напрями фізкультурно-вихованої, фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності;
- здійснювати контроль та оцінку результатів фізичного виховання та спортивно-тренувального процесу;
- володіти методиками фізичного виховання та застосування здоров'язбережувальних технологій;
- характеризувати види оздоровчо-рекреаційних технологій;
- пояснювати вплив оздоровчо-рекреаційної рухової активності на загальний стан здоров'я людини в різні вікові періоди її життя;
- визначати рухову активність людини за допомогою застосування різних методів;
- нормувати оздоровчо-рекреаційну рухову активність для різних вікових категорій населення;
- підбирати форми організації фізкультурних оздоровчо-рекреаційних занять залежно від їхніх завдань та контингенту тих, хто займається;
- організовувати просвітницьку роботу з питань оздоровлення населення засобами фізичної культури та спорту.
- проводити фізкультурні та спортивні заняття різних видів;

- адекватно дозувати рухову активність і фізичні навантаження з огляду на закономірності їхнього впливу на організм тих, хто займається.

БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами навчально-організаційної практики першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є спортивна база університету та його структурного підрозділу на власній спортивній базі спортивно-оздоровчого табору «Ворскла» у с. Вакуленці, профіль діяльності яких відповідає галузі та спеціальності підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Фізична культура і спорт».

Інформація стосовно баз практики пропонується студентам на початку семестру-практики. Студенти можуть самостійно обирати для себе місце проходження практики, якщо вона відповідає змісту та завданням, напряду виконуваного дослідження.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Для організації і проведення практики видається наказ ректора Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», де вказується персональний розподіл студентів по базах практики, призначаються керівники практики від кафедри фізичної культури та спорту, визначається тривалість практики і робочого часу студентів на практиці.

На початку практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, який проводять керівники практики від кафедри. Студенти та керівники відзначають виконану роботу в журналі з техніки безпеки, що засвідчують власним підписом.

Методичне керівництво практикою забезпечує кафедра. Безпосереднє керівництво роботою практикантів здійснюється керівником від кафедри. На початку практики студенти під контролем керівника практики складають індивідуальний план проходження практики відповідно до встановленої форми.

Практиканти прикріплюються до бази практики з метою оволодіння системою професійних знань, вмінь і навичок, проводячи освітню, методичну, організаційну і науково-дослідницьку роботу під час проходження практики.

Студенти, що навчаються за індивідуальним графіком, розподіляються по базах практики при наявності відповідних документів.

Проведення практикантом контрольних заходів по завершенню терміну проходження практики, полягає в тому, що він ініціює проведення контрольних заходів, які є обов'язковими згідно Робочої програми навчально-організаційної практики. Для проведення контрольного заходу практикант, спільно з викладачем фізичної культури, узгоджує терміни його проведення та місце в розкладі. Для проведення контролю якості проведеного заходу, практикант запрошує: керівника практики від кафедри.

Проведення практикантом контрольного заходу передбачає зібрання колективу людей, які б провели на належному рівні аналіз контрольного заняття, визначили необхідні параметри, реалізацію плану заняття через призму організаційної фізкультурної та спортивно-тренувальної діяльності.

По завершенню проведення контрольного заходу, проводиться засідання, на якому присутні керівники та практиканти. Проводиться обговорення результатів роботи практиканта, кожен учасник засідання з своєї позиції розкриває та оцінює отримані результати.

Завершенням роботи студента-практиканта є звіт. Позитивною вважається оцінка від 63 до 100 балів. Отримавши оцінку, яка підпадає під вказані параметри, повторно контрольний захід проводити не доцільно. Результати обговорення оформлюються у вигляді протоколу обговорення заходу та матеріалів, які подаються як документи практики на захисті.

Для проведення контрольного показового заходу, практикант запрошує керівника практики, колег-практикантів. По завершенню проведення контрольного заходу, проводиться засідання за традиційною схемою. Оцінюється особиста роль та якість участі практиканта в заході.

Етапи проведення практики:

Навчально-організаційна практика проходить у 3 етапи:

Перший етап – початковий, під час якого студенти знайомляться з особливостями роботи закладу вищої освіти, освітнім чи спортивно-тренувальним процесом, який організовує і здійснює заклад, матеріально-технічними засобами навчального процесу та спортивною базою; знайомляться із студентами/спортсменами. Складають індивідуальний графік роботи, який включає розділи:

- ознайомлення з нормативно-правовою базою діяльності закладу;
- ознайомлення з спортивною базою закладу;
- навчальна робота;
- методична робота;
- науково-дослідна робота;
- виховна робота.

Другий етап – основний етап практики – включає підготовку і проведення студентом навчальних занять з фізичного виховання по кафедрі фізичного виховання (цикловій комісії) ЗВО; спортивних тренувань з відповідного виду спорту. Допомогу здійснюють викладачі ЗВО, спортивні тренери та керівники практики, які контролюють підготовку студентами повного комплексу навчально-методичного забезпечення занять та їх проведення. Обов'язковою вимогою практики є взаємовідвідування студентами занять один одного з обговоренням проведеної роботи. Протягом практики студенти беруть участь в усіх видах робіт кафедри фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Третій етап – заключний – здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти готують звітну документацію, яку захищають на звітній конференції.

Обов'язки практиканта

Під час навчально-організаційної практики студент зобов'язаний:

- самостійно виконати індивідуальний план проходження практики;
- сумлінно і своєчасно складати навчально-методичну документацію і подавати її на затвердження і перевірку керівникам практики, підготувати відповідну звітну документацію;

- виконувати вимоги керівника практики, адміністрації ЗВО, викладачів фізичного виховання, спортивних тренерів на базі практики, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку;
- ознайомитись та проаналізувати процес фізичного виховання або тренувальний процес на базі практики;
- вивчити специфіку реалізації державних і регіональних програм з фізичного виховання та масової фізичної культури;
- особисто готуватися до проведення занять та тренувального процесу інших доручених заходів;
- організувати та провести заняття з фізичного виховання серед студентів в умовах ЗВО або тренувальний процес серед спортсменів-вихованців з певного виду спорту;
- навчитися контролювати фізичний стан, рівень фізичного здоров'я та фізичний розвиток студентів/спортсменів;
- опанувати навички проведення професійно-прикладної фізичної підготовки, організації дозвілля студентської молоді;
- ознайомитися з передовим педагогічним досвідом організації фізичного виховання в ЗВО та вдосконалити свою педагогічну та тренерську майстерність;
- ознайомитися з сучасними інформаційними технологіями в сфері фізичного виховання та діяльністю наукової бібліотеки тощо.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

За час проходження навчально-організаційної практики студент зобов'язаний виконати всі розділи програми у відповідності зі своїм індивідуальним планом.

Розрахунок годин на окремі завдання коректується з врахуванням особистого досвіду студента та набутих ним знань, умінь та навичок.

У освітньому/тренувальному процесі з прикріпленими групами студентів/спортсменів студент орієнтується на плани роботи відповідної кафедри/спортивні секції, викладачів фізичного виховання або тренерів. Водночас кожний практикант зобов'язаний проявити особисту ініціативу і творчість, уникати шаблону і формалізму в змісті, організації і методиці проведення навчальних занять та інших фізкультурно-спортивних заходів, що проводяться в позанавчальний час.

З цією метою студент зобов'язаний:

1. Проводити заняття/тренування зі студентами/спортсменами.
2. Планувати проведення занять як в приміщенні, так і на відкритих спортивних майданчиках.

3. Урізноманітнювати зміст занять, включаючи комплекси вправ для загального розвитку з предметами, в парах і на тренажерних приладах масового типу, використовуючи нестандартне обладнання, ширше включати спортивні ігри, елементи спортивної акробатики, атлетичної гімнастики, фітнесу тощо з врахуванням майбутньої спеціальності та інтересів студентів.

4. Застосовувати різноманітні методи і форми організації занять з фізичного виховання; методи і форми тренувального процесу, використовувати змагальний, груповий, індивідуальний та інші методи проведення занять.

5. Проводити заняття різних типів і форм з фізичного виховання.

6. Брати участь в пропагандистській роботі зі студентами щодо формування здорового способу життя, професорсько-викладацьким складом ЗВО в оформленні інформаційно-освітніх стендів тощо.

7. Проводити заняття зі студентами, віднесеними до спеціальної медичної групи з урахуванням нозологій захворювання.

8. Упроваджувати передові наукові та науково-інформаційні технології в процес фізичного виховання студентів і тренувальному процесі зі спортсменами.

Студенти можуть перерозподіляти години в своєму індивідуальному плані з врахуванням особистих інтересів та стажу викладацької чи педагогічної роботи, їм може бути зменшено заплановану кількість занять з фізичної культури, які необхідно провести самостійно і збільшено час на проведення позанавчальних заходів, занять у спортивних секціях, групах загальної фізичної підготовки (ЗФП) тощо.

Під час практики продовжується професійне навчання студентів у формі регулярних (не рідше одного разу в тиждень) методичних занять групи, на яких обговорюються питання навчально-організаційної майстерності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

№ з/п	Навчальне завдання	Обсяг годин	Вид звітнього документу
I.	ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИКАНТА	18	
1.1.	Настановча конференція з практики	2	Запис у Робочому зошиті
1.2.	Скласти індивідуальний план роботи і вести облік виконання плану	2	Індивідуальний план проходження практики затверджений керівником практики
1.3.	Методична робота в групі (рецензування конспектів, обговорення)	2	Документи з візою керівника від факультету або викладача

	занять, контрольних занять, проведення методичних занять, участь в засіданні кафедри у ВНЗ тощо).		від ВНЗ
1.4.	Підготовка виступів на методичних заняттях в групі.	2	Тези виступів
1.5.	Участь в захисті практики.	2	Звіт про практику
1.6	Проведення консультацій з керівником практики з організаційних питань	2	довільно
1.7	Ознайомлення з нормативними документами ЗВО та МОН України щодо організації ФВ у ЗВО та тренувального процесу в університеті	2	Документи
1.8	Звітна конференція з практики у ВНЗ	2	Запис у Робочому зошиті
1.9	Навчально-ознайомлювальна робота з органами управління в сфері фізичного виховання та з діяльністю кафедр фізичного виховання / спортивних секцій	2	Згідно плану-графіку
II.	НАВЧАЛЬНА РОБОТА	18	
2.1	Робота в якості викладача кафедри	2	довільно
2.2	Скласти робочий план з фізичного виховання для студентів прикріплених на період практики груп.	2	Робочий план
2.3	Провести в якості асистента-викладача 5 занять.	2	Запис в Робочому зошиті, оцінки
2.4	Провести самостійно 5 занять з фізичного виховання зі студентами.	2	Плани-конспекти занять
2.5	Підготувати і провести лекційне заняття для студентів з проблем фізичного виховання та здорового способу життя або визначеного фахового предмету.	2	Конспект лекції
2.6	Провести контрольне заняття зі студентами закріпленої групи	2	Розгорнутий конспект заняття з теоретико-методичним обґрунтуванням.
2.7	Спостерігати за проведенням занять інших практикантів (наради з обміну досвідом та аналізом переглянутих занять).	2	Записи в щоденнику за схемою
2.8	Взяти участь в організації і проведенні планових фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів та спортивних змагань зі студентами.	2	Робочі матеріали (плани, програми, сценарій, звіти та ін.)
2.9	Провести 2 заняття в спортивних секціях, групах ЗФП	2	Плани, записи в щоденнику
III.	МЕТОДИЧНА РОБОТА	20	
3.1.	Вивчення змісту і методики організації процесу фізичного виховання у ЗВО .	2	Запис в робочому зошиті
3.2.	Ознайомлення з методиками, які застосовуються в університеті	2	Записи в Робочому зошиті
3.3.	Ознайомлення з документами планування і обліку роботи з ФК і	2	Взірці документів

	спорту у ЗВО.		
3.4.	Відування відкритих занять викладачів ФВ ЗВО або спортивного тренування у ССЗ.	2	Записи в Робочому зошиті
3.5.	Спостереження на заняттях в групах ЗФП, спецмедгрупах та спортивних секціях ЗВО.	2	Записи в Робочому зошиті
3.6.	Вивчити і проаналізувати досвід роботи з ФВ зі студентами, які мають відхилення у стані здоров'я	2	Записи в Робочому зошиті
3.7.	Ознайомитись з методикою проведення занять з техніки безпеки людини під час занять фізичними вправами.	2	Записи в Робочому зошиті
3.8.	Вивчення досвіду роботи викладачів ЗВО, тренерів	2	Записи в Робочому зошиті
3.9.	Розробка конспектів лекцій, планів практичного заняття, інструкцій до лабораторної роботи	2	Записи в Робочому зошиті
3.10.	Участь у засіданні кафедри, у роботі науково-методичних семінарів	2	Записи в Робочому зошиті
IV.	ВИХОВНА РОБОТА	12	
4.1.	Участь у проведенні заходів, передбачених планом виховної роботи ЗВО з групою на період практики або групою спортсменів у спортивних змаганнях	2	План виховної роботи
4.2.	Підготувати і провести 2-3 бесіди зі студентами/спортсменами прикріпленої групи.	2	Тези бесід
4.3.	Скласти характеристику студента/спортсмена	2	Характеристика
4.4.	Ознайомлення з планом роботи куратора/тренера (наставника) академічної/спортивної групи та складання на його основі свого плану виховної роботи	2	План за схемою
4.5.	Проведення індивідуальної виховної роботи зі студентами/спортсменами	2	Плани занять
4.8.	Участь у профорієнтаційній роботі кафедри	2	Виступи, підготовка агітаційних матеріалів
ВСЬОГО:		68	
V. Самостійна робота практиканта			
7.1.	Ознайомитися з організацією і матеріальною базою спортивно-масової роботи в студентських гуртожитках	8	Взяти участь в організації і проведенні спортивних змагань між гуртожитками
7.2.	Ознайомитися з роботою комітету з питань фізичної культури і спорту Міністерства освіти і науки України і спортивного клубу вищого навчального закладу	8	Ознайомитися з документацією і обов'язками голови спортивного клубу
7.3.	Ознайомитися з методикою і організацією занять в групах по зацікавленості та групах „Здоров'я”	6	Ознайомитися з планами-конспектами занять в групах по зацікавленості
ВСЬОГО:		22	
РАЗОМ:		90	

ЗМІСТ РОЗДІЛІВ ПРАКТИКИ

Організаційна робота

Бере участь: у настановчій конференції; у підсумковій (звітній) конференції практики; обговорення організаційних питань; виступ на конференції з коротким аналізом своєї роботи під час практики; проведення консультацій з керівником практики з організаційних питань; короткі усні звіти студентів про виконану протягом тижня роботу; обговорення складних питань.

Протягом практики забезпечує: складання індивідуального плану роботи студента на підставі робочих навчальних планів дисциплін і планів роботи куратора академгруп, до якої закріплений практикант; до кінця 1-го тижня створення індивідуального плану проходження практики; ознайомлення зі специфікою роботи та організацією навчального процесу у вищому навчальному закладі; записи загальних вражень у щоденнику практики. Протягом практики: ознайомлення з документацією, що ведеться у ЗВО (Статутом вищого навчального закладу, індивідуальним планом роботи викладача, планами роботи вченої ради факультету та вченої ради університету, планом роботи кафедри, планом виховної роботи на факультеті, журналом академічної групи тощо) та з освітніми стандартами (Законом України «Про вищу освіту», Положенням про вищий навчальний заклад, Положенням про організацію навчально-виховної роботи у ВНЗ, Положенням про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), освітньо-кваліфікаційною характеристикою напряму підготовки, навчальними програмами основних фахових дисциплін і робочими навчальними програмами); постійно робити записи у щоденнику практики.

Навчальна робота

Практикант повинен провести спостереження та аналіз різних форм фізичного виховання у ЗВО, спортивно-тренувального процесу. Провести вибір тем майбутніх занять, встановлення термінів проведення пробних залікових занять.

Підготовка та проведення: 3 залікових занять (1 виховний захід, 1 практичне заняття, 1 виступ на зібранні (конференції, студентській раді, засіданні кафедри)); 5 пробних занять; проводити взаємовідвідування занять в групі практикантів; проведення інших форм фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи (організація самостійної роботи студентів, консультацій тощо), проведення самоаналізу та самооцінки проведеної навчальної роботи.

Методична робота

Опрацювання наукової та навчально-методичної літератури з педагогіки та фізичного виховання, самоосвіта; вивчення досвіду роботи викладачів закладу вищої освіти, тренерів, планів практичного заняття,

інструкцій до практичних робіт, підготовка наочних посібників, технічних засобів навчання, дидактичного матеріалу, в тому числі й для використання комп'ютера, проведення консультацій з керівником практики, участь у засіданні кафедри, у роботі науково-методичних семінарів, спортивних клубів.

Виховна робота

Ознайомлення з планом роботи куратора/тренера (наставника) академічної групи та складання на його основі свого плану, знайомство з академічною/тренувальною групою, обговорення плану роботи, відвідування заходів і занять спортивних тренувань, години куратора/тренера, визначення теми, форми та терміну проведення одного залікового заходу з урахуванням плану роботи куратора/тренера групи, підготовка та проведення залікового заходу з фізичної культури та спорту, активна участь у всій виховній роботі групи та факультету; проведення години куратора/тренера з тематичним повідомленням, проведення індивідуальної роботи зі студентами, участь у профорієнтаційній роботі кафедри фізичної культури та спорту.

СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРАКТИКИ

Основним документом, що свідчить про виконання студентом програми практики, є письмовий звіт.

Зміст звіту повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики.

Звіт складається індивідуально кожним студентом, обсяг звіту якого сягає до 20 сторінок А4 (допускається відхилення у межах 10%).

Рекомендується наступна орієнтовна послідовність викладення матеріалу в звіті:

1. Титульна сторінка звіту (зразок оформлення див. у додатку 1).
2. Зміст (що саме буде подано у звіті з вказівкою сторінок).
3. Зміст виконаних робіт (у таблиці, з вказівкою кількості годин із розрахунку 1,5 кредити на тиждень).
4. Зміст звіту (основна частина звіту, що розкриває особливості виконання студентом індивідуальних завдань під час практики).
5. Висновки про результати проходження практики (що виконували, що з'ясовано, які результати та ін.) та можливі пропозиції.
6. Список використаних джерел.
8. Додатки (фото з бази практики).

Захист результатів практики проводиться в 3 етапи:

- 1) попередній захист результатів практики на комісії на базі практики;
- 2) основний захист результатів практики на комісії в університеті (присутніми є керівники практики, студенти);

3) підсумкова звітна конференція з практики на факультеті.

По завершенню терміну практики (протягом останніх 3-х днів) на базі практики проводиться підведення підсумків і попередній захист результатів практики студентів. Для цього на базі практики створюється комісія на чолі з керівником практики від бази практики і членів комісії.

На засіданні:

- підводяться підсумки роботи практикантів;
- вивчаються досягнення та недоліки в їх роботі;
- оцінюється рівень їх професійної підготовки, якість організації практики її керівниками;
- намічаються заходи щодо вдосконалення практики.

Студенти звітують про свою роботу, аналізують чинники, що її ускладнювали, роблять висновок щодо рівня своєї теоретичної і практичної підготовки, набутої в університеті, та ролі практики в її професійному становленні. Керівники практики характеризують роботу кожного студента, дають оцінку виконаній роботі, висловлюють свої побажання в організації практики її керівниками.

Кожен практикант має можливість протягом 15-20 хвилин розкрити основні особисті досягнення по виконанню Індивідуального плану практиканта та Робочої програми навчально-організаційної практики. Кожен із учасників засідання висловлює свою точку зору та оцінку, яка є обґрунтованою та об'єктивною. Критерії оцінювання кожного окремого виду робіт наведено в додатках. Підсумком засідання має бути оцінка від бази практики, яка заноситься в характеристику на кожного студента і візується у керівника закладу з його особистим підписом та печаткою. Вказані матеріали також подається до захисту студентом в університеті.

Основний захист результатів практики проводиться студентом в Національному університеті імені Юрія Кондратюка на факультеті фізичної культури та спорту протягом перших 10-ти днів семестру, який розпочинається після закінчення практики.

До захисту звіту практики допускаються практиканти, які не мають заборгованості по відвідуванню баз практики, були позитивно оцінені викладачами/тренерами від баз практики, провели всі заплановані контрольні заходи, виконали Робочу програму педагогічної практики, вчасно подали документи практики на перевірку керівникам практики від кафедри та університету.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Друкується за допомогою комп'ютера (інтервал 1,5, розмір шрифту – 14, шрифт Times New Roman) на одній стороні аркуша білого паперу А4 (210х297 мм).

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий – 10 мм, верхній і нижній – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чіткий, чорного кольору, щільність тексту повинна бути однаковою. Допускається вписування в текст іншомовних слів, формул, умовних знаків тільки чорними чорнилами, а щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до основного.

Заголовки структурних одиниць “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкуються великими літерами, симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовку не ставлять. Відстань між заголовком і текстом повинна дорівнювати 2-3 інтервалам. Кожну структурну одиницю роботи необхідно починати з нової сторінки.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, малюнків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою є титульний аркуш, однак, на ньому номер сторінки не ставлять. Нумерація проставляється з наступної сторінки з цифри 2 у правому верхньому куті сторінки.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу.

Рисунки і таблиці необхідно подавати в роботі після першого посилання на них у тексті. Їх нумерують у межах розділу. Наприклад: рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу); таблиця 3.1. (перша таблиця третього розділу). Якщо в роботі одна таблиця або рисунок його нумерують за загальними правилами.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву та слово “Таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Назва рисунку виноситься під зображення.

На всі таблиці та рисунки повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” у тексті пишуть скорочено, наприклад: “...у табл. 2.3.” У повторних посиланнях на таблиці та рисунки треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 1.3.”

У таблицях слід зазначати одиниці виміру. Якщо всі одиниці виміру є однаковими для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитись у відповідності до стандартів. Чисельні величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Для підтвердження власних аргументів або для аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Текст цитати починається та закінчується лапками, наводиться у тому граматичному вигляді, який поданий у джерелі, наукові терміни не виділяються лапками. Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і перекручування думок автора. Пропуск слів і речень без перекручування авторського тексту допускається й позначається трьома крапками у місцях

пропуску. Кожна цитата супроводжується посиланням на джерело, наприклад: після цитати “...” (цит. за [13, с. 18-19]) (13 номер у списку використаних джерел, цитую зі сторінки 18-19).

Правила ведення й оформлення щоденника практики

1. Щоденник – основний звітний документ студента під час проходження практики (формат А5- книжка, 8 сторінок). Робочі записи ведуться студентом власноруч. Допускається друк календарного плану у щоденнику практики.

2. Якщо студент проходить практику за межами міста, щоденник для нього є також посвідченням про відрядження, що підтверджує тривалість перебування студента на практиці.

3. Під час практики студент щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного графіка проходження практики. Докладні записи веде в робочих зошитах, які є продовженням щоденника.

4. Не рідше як раз на тиждень, студент зобов'язаний подавати щоденник на перегляд керівникам практики від ЗВО, який перевіряє щоденник, дає письмові зауваження, додаткові завдання й пропозиції.

5. Після закінчення практики щоденник разом із завіреним печаткою звітом та характеристикою має бути перевірений керівниками практики, які підписують його.

6. Звітну документацію студент повинен здати на кафедру. Без заповненого щоденника та характеристики практика не зараховується.

Календарний графік проходження практики

1. Календарний графік проходження практики розробляється в перші дні практики керівником від кафедри з урахуванням місцевих особливостей бази і контингенту практикантів.

2. Календарний графік заповнюється студентом у щоденнику з указівкою усіх дат по тижням практики.

3. У календарному графіку слід передбачити час на практичне виконання посадових обов'язків практиканта та на оформлення звіту про практику.

Форма підсумкової атестації з педагогічної практики – диференційований залік.

Захист звіту з практики:

1. Оформлений звіт, заповнений щоденник, характеристику студент подає на перевірку керівникові від бази практики.

2. Керівник знайомиться зі звітом. При позитивній оцінці візує звіт на титульному аркуші, підписує характеристику на студента (у щоденнику). У характеристиці дається оцінка виконання програми практики, змісту і оформлення звіту.

3. У попередній день практики звіт подається студентом на кафедру керівникові для перевірки й візування.

4. У випадках невідповідності вимогам щодо змісту та оформлення звіту, він повертається на доопрацювання.

5. Захист звіту з практики приймає комісія, що призначає завідувач кафедри з числа викладачів, з обов'язковим включенням до комісії керівника практики.

6. За результатами захисту виставляється диференційована оцінка, що фіксується на титульному аркуші звіту та у щоденнику практики, відомості та заліковій книжці студента.

7. Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

8. Обов'язкове підтвердження фото-звітом з практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання, на кафедрі були розроблені і затверджені структура і критерії навчально-організаційної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання.

Дотримуючись вимог змісту Тимчасового положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», в розділу II. «Додаткові умови впровадження рейтингової системи оцінювання» підпункту 2.6. «Оцінювання інших видів робіт» «... усі види практик оцінюються за 100-бальною шкалою згідно з критеріями, розробленими відповідними кафедрами рейтинговою системою оцінювання».

Згідно навчального плану, кількість кредитів ECTS, що виділені на практику здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми складає 90 годин = 3 кредити. Тривалість практики – 2 тижні.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень магістрантів

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

Підсумкову оцінку виставляє керівник практики від ЗВО. Підсумкова оцінка виставляється за умови наявності всіх документів звітності.

При оцінюванні керівником звітів з практики передбачається три рівні засвоєння професійних знань і практичних навичок:

- I рівень (+) – професійна орієнтація з даного питання.
- II рівень (++) – здатність під керівництвом керівника практики за умови консультативної допомоги досвідченого спеціаліста використати набуті знання і виконувати практичні навички в процесі професійної діяльності.
- III рівень (+++) – здатність до самостійного користування базовими знаннями і практичними навичками в процесі професійної діяльності.

Студенту, відстороненому від практики, або такому який одержав з практики незадовільну оцінку, а також студенту, який не пройшов практику в повному обсязі, за рішенням ради факультету призначається повторне проходження практики.

Студент, який після повторного проходження практики одержує оцінку «незадовільно», може бути відрахований числа студентів.

Ліквідація заборгованості

Відпрацювання пропусків занять і непідготовленість студентів до занять проводиться згідно вимог Тимчасового положення та за окремими розпорядженнями деканату.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
2. Бароненко В.А., Рапопорт Л.А. Здоровье и физическая культура студента / Под. ред. В.А.Бароненко: Учеб.пособие. – М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2006. – 352 с.
3. Волков В. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді: Навчальний посібник / В.Волков. – К: «Освіта України», 2008. – 256 с.
4. Круцевич Т.Ю. Теорія и методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Т.2. / Під ред. Т.Ю.Круцевич. – К.: Олимпийская литература, 2008. – С. 155-174.
5. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня. – К.: Олімп. л-ра, 2010. – 248 с..
6. Біологічні основи фізичного виховання студентів. Посібник для студентів вузів / Під ред. П.Д.Плахтія. - Кам'янець-Подільський, 2009. – 403 с.
7. Нетрадиційні види спорту: навчальний посібник / [Солопчук М.С., Шишкін О.П., Стасюк І.І., Солопчук Д.М.]. Кам'янець-Подільський:

Кам'янець-Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ, 2006. – 104 с.

8. Нормативні матеріали з навчально-методичної роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Навч.-метод. Посібник / Укл.: В.М.Федорчук, А.С.Попович, Л.І.Тимофійшина. – К-П.: Аксіома, 2010. – 220 с.

9. Положення про організацію і зміст роботи кафедри (циклової комісії) фізичного виховання вищого навчального закладу / Наказ МОН України від 24.12.2004 р., №4. – 14 с. <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>

10. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах України / Наказ МОН України від 04.01.2006 р., №4. – 16 с. <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>

11. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Навч. посібник / С.І.Присяжнюк, В.П.Краснов, М.О.Третьяков, Р.Т.Раєвський, В.Й.Кійко та ін.. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.

12. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Навч. посібник / С.І.Присяжнюк. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 504 с.

13. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: Навч. посібник для студентів ВНЗ ФВіС. – Х: «ОВС», 2007. – 271 с.

14. Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Чаплінський Р.Б. Фізичне виховання студентської молоді: Методичний посібник / М.С.Солопчук, Г.В.Бесарабчук, Р.Б.Чаплінський. – К-П.: КПДУ інформаційно-видавничий відділ, 2003. – 74 с.

15. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: Навч. посібник / Б.М.Шиян, В.Г.Папуша. – Харків: «ОВС», 2005. – 208 с.

16. Евсеев Ю.И. Физическая культура. / Ю.И.Евсеев. - Изд. 3-е. – Ростов-на-Дону. – Феникс, 2005. – 382 с.

17. Железняк Ю.Д. Педагогическое физкультурно-спортивное совершенствование. – М.: Академия, 2002. – 384 с.

18. Ильинич В.И. Физическая культура студента: Учебник / Под ред. В.И.Ильинича. М.: Гардарики, 2000. — 448 с.

19. Турчак А.Л. Програми вищих педагогічних навчальних закладів. Фізичне виховання. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2002. – 64 с.

20. Физическая культура студента: Учебник / Под. Ред. В.И. Ильинича. – М.: Гардарики, 2003. – 403 с.

21. Физическая культура: Учебное пособие/ Под. Ред. Е.В. Харламова. – М.: ИКЦ — MapTl. – с. 76.

22. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Ж.К.Холодов, В.С.Кузнецов. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Издательский центр «Академия», 2003. - 450 с. (С. 226-278)

23. Чешихина В.В., Кулаков В.Н., Филимонова С.Н. Физическая культура и здоровый образ жизни студенческой молодежи: Учебное пособие / В.В.Чешихина, В.Н.Кулаков, С.Н.Филимонова. – М.: Изд-во МГСУ «Союз», 2000. – 250 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок

ХАРАКТЕРИСТИКА

на студента 1-го курсу

факультету фізичної культури та спорту

Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

(прізвище, ім'я та по батькові)

який (яка) проходив (-ла) навчально-організаційну практику на базі

(назва вищого навчального закладу – бази практики)

в період з _____ до _____ 201_ року

Оформлюється характеристика. В ній вказуються загальні дані про студента, його теоретичну, методичну, практичну та наукову та спортивну підготовку. Детально розкривається мотивація бакалавра, його ставлення до практики, його навчальна дисципліна, сумлінність, ініціативність, активність і самостійність в роботі, наявність знань, умінь і навичок при складанні навчально-методичної документації, планування всіх форм роботи, створення звітних документів, педагогічні навички у проведенні навчальних занять з студентами; вміння оцінювати й врахувати рівень фізичного розвитку і фізичної працездатності студентів, їх вікові та індивідуальні особливості.

Важливо розкрити організаційні здібності, вміння підготувати і провести масові фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи, організувати студентів прикріплених груп, проводити виховну і агітаційно-пропагандистську роботу з фізичної культури, схильність до наукової, аналітичної діяльності; володіння сучасними методами наукових досліджень, знання Інтернет технологій, уміння використовувати у педагогічній роботі сучасні наукові досягнення, знання наукової літератури, спеціалізованих періодичних видань; вміння оцінити сучасний стан розвитку сфери фізичного виховання.

Описати вміння практиканта критично оцінити проведену роботу, врахувати і виправити допущені помилки, його ставлення до студентів, викладацького колективу кафедри, сприйняття у колективі кафедри, мотивація до збереження власного здоров'я, належна поведінка, ведення і пропаганда здорового способу життя, інші особисті якості та властивості, проявлені в період практики, що характеризують його професійну підготовку і майбутню професійну діяльність.

В завершенні вказати рекомендовану кафедрою оцінку студента за практику.

Викладач _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

Куратор _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

ДОДАТОК Б**Зразок**

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра фізичної культури та спорту

ЗВІТ

про результати навчально-організаційна практики
студента 1 курсу ____ групи

(прізвище, ім'я та по батькові)
який (яка) проходив (-ла) на базі

(назва вищого навчального закладу – бази практики)

в період з _____ до _____ 201_ року

Студент _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

Викладач _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

Куратор _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

Керівник практики від кафедри _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

Куратор _____ (П.І.П.) _____ (Підпис)

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

По закінченню практики студент подає на захист таку документацію:

1. Робочий зошит з практики.
2. Звіт про проходження практики.
3. Щоденник практики.
4. Конспекти проведених лекцій, семінарських занять, практичних занять.
5. Плани (план-конспекти) 5 практичних занять.
6. Зведений протокол результатів проведеного дослідження (текст теоретичного дослідження, результати тестування, комплекси вправ) проблем фізичного виховання і психології зі студентами.
7. Протоколи результатів тестування рівня фізичної підготовленості студентів.
8. Матеріали виховної роботи.
9. Характеристика на студента.
10. Наочність.